

BG

BG

BG



КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 9.10.2009 г.

SEC(2009) 1316 окончателен

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

придружаващ

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

за мобилизиране на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) за улесняване на прехода към енергийно ефективна икономика с ниска въглеродна интензивност

ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

{C(2009) 7604 окончателен}

{SEC(2009) 1315}

ИСТОРИЯ НА ДОСИЕТО

След като Комисията прие първото съобщение относно ИКТ за енергийна ефективност¹, в рамките на един продължителен период на обществено обсъждане, проучване и експертен принос бе изяснено как ИКТ могат да допринесат за подобряване на енергийната ефективност и за поставяне на европейската икономика и европейското общество на по-ефективна основа в енергийно отношение. При опитите за количествено изразяване на този потенциал стана пределно ясно, че именно въпросът за количественото изразяване, измеримостта и отчетността в практически всички сектори на икономиката и обществото представлява един от най-големите проблеми за постигането на подобрения в енергийната ефективност, като същевременно се явява една от най-големите възможности за сектора на ИКТ да допринесе за постигане на целите на ЕС за енергийна ефективност. Обсъждането показва също и готовността на някои групи заинтересовани страни да поемат инициативи в контекста на една политическа рамка на равнището на ЕС. Вече съществуват редица инициативи за фирмени и градско-регионални партньорства, които могат да бъдат доразвити.

Определяне на проблема

Ключовият проблем, идентифициран при оценката на въздействието, е следният: независимо че вече съществуват много ИКТ инструменти и технологии и може да се постигне тяхната пазарна жизнеспособност, те не са навлезли в масова употреба, което ограничава потенциала на ИКТ за подобряване на енергийната ефективност. Установено беше наличието на редица препятствия пред по-бързото разпространение на инструменти и иновации на базата на ИКТ — както в самия сектор на ИКТ, така и в основните енергоемки сектори и в икономиката като цяло (предприятия, домакинства, публични администрации на всички равнища): липса на осведоменост и на видимост на съответната информация, отсъствие на съгласувани методики и инструменти за измерване, количествено изразяване и управление (особено на сложни системи), инвестиционни проблеми, проблеми на оперативната съвместимост и стандартизацията, бавно разгръщане на иновациите, липса на междусекторни партньорства и ограничено прилагане на екологични критерии при възлагането на обществени поръчки (green public procurement).

Комисията е въвела както регулаторни, така и нерегулаторни мерки за енергийна ефективност и продължава да засилва тяхното действие. Въпреки това, в преразгледания План за действие за енергийна ефективност² е посочено, че по-голямата част от държавите-членки все още не са намерили правилния път за постигане на двадесетпроцентната цел за енергийната ефективност. Необходимо е увеличаване на усилията. Една специална инициатива относно ИКТ за енергийна ефективност може да допълни, насърчи и увеличи усилията за постигане на целите за енергийната ефективност за 2020 г.

¹ COM(2008) 241 от 13 май 2008 г.: Подобряване на енергийната ефективност чрез информационните и комуникационните технологии.

² COM (2008) 742 Съобщение: Енергийна ефективност — как да се постигне двадесетпроцентната цел.

Субсидиарност

Съществуващите предизвикателства са междусекторни, трансгранични и действително глобални. Всички държави-членки се сблъскват с проблеми. Дори и в държавите-членки, постигнали най-голям напредък и положили най-големи усилия за постигане на целите на енергийната ефективност, пазарът очевидно не успява да преодолее достатъчно бързо идентифицираните препятствия. При тези условия са необходими общи усилия на европейско равнище, които могат да положат основата за интегрирането на енергийно ефективни решения в производствените процеси и в моделите на стопанското и битовото потребление на енергия. Наличието на европейска координация може да породии полезни взаимодействия между дейностите на равнище държави-членки и тези на регионално равнище. Общопризнато е, че международните институции несъмнено имат роля при осигуряването на независими платформи, даващи възможност на заинтересовани страни да обменят идеи и да поемат ключова водеща роля. В настоящия контекст промишлеността отправи изричен призив към ЕС да поеме водеща роля.

Цели

Основната цел е да се използват ИКТ за подпомагане постигането на целите на ЕС в областта на енергетиката и изменението на климата, като се въвеждат по-широко и по-бързо базираните на ИКТ иновации както в самия сектор на ИКТ, така и в други сектори и се направят първите стъпки от структурния преход към информационно общество с енергийно ефективна икономика с ниски емисии на въглероден двуокис.

Общи политически варианти

Бяха разгледани четири общи политически варианта:

- Вариант 1: без допълнителни действия от страна на ЕС;
- Вариант 2: публикуване на второ съобщение, наблягащо на засиленото сътрудничество и партньорствата на базата на вече съществуващи рамкови инициативи;
- Вариант 3: публикуване на препоръка на Комисията за използване на ИКТ за подпомагане на прехода към енергийно ефективна икономика с ниски емисии на въглероден двуокис, която ще бъде придружена от съобщение;
- Вариант 4: приемане на регулаторни и законодателни мерки.

Вариант 4 бе отхвърлен на ранен етап на оценката. Прилагането на регулаторен подход неизбежно би довело до по-големи разходи и административни тежести, по-специално за МСП, и би могло да наложи неуместни ограничения на развитието в една изключително иновационна област. Нещо повече, би било неуместно да се налагат строги регулаторни мерки на сектора на ИКТ на настоящия етап, като се има предвид, че други сектори не са били до момента предмет на целенасочена регулаторна намеса за намаляване на тяхното потребление на енергия.

Оценката на вариант 1 показва, че сегашните инициативи — независимо дали под формата на съществуващи политически инструменти или като доброволни инициативи, предприети от различни участници — ще подобрят енергийната ефективност, но няма

да решат в достатъчна степен основните проблеми, посочени в оценката на въздействието. Съществува опасност практическите реализации на тази основа да бъдат доста бавни и частични с оглед на постигане на глобалната двадесетпроцентна цел за 2020 г. в областта на енергийната ефективност.

Вариант 2 поставя ударението върху засилването на научно-изследователската работа по Рамковата програма и по Програмата за конкурентоспособност и иновации (CIP)³ и върху оползотворяването на възможностите за предтърговски обществени поръчки, в съответствие с рамковата политическа инициатива i2010⁴.

Вариант 3 би надхвърлил рамките на координиране на съществуващите политически, научноизследователски и иновационни рамкови инициативи и би превърнал действия в препоръки към по-широк кръг заинтересовани страни, в това число към сектора на ИКТ, държавите-членки, регионалните и местните власти и градовете. Препоръката ще бъде придружена от поддържащи мерки на Комисията, подпомагащи изпълнението.

Политическите варианти 2 и 3 бяха оценени по предварително определени критерии, както и в сравнение с вариант 1. Оценката показва, че насоченият към по-широк кръг от заинтересовани страни подход, при който се изграждат нови партньорства и се полагат усилия основно в областта на внедряването и търсенето, и не толкова в областта на научните изследвания и на съществуващите рамки на равнище ЕС, може да доведе до повече ползи и до по-бързо постигане на целите. По тази причина вариант 3 бе определен за предпочитан вариант.

Анализ на подвариантите за препоръка на Комисията

Предпочетеният политически подход бе анализиран по-подробно с оглед на възможните конкретни препоръки. Бяха предложени и анализирани препоръки с различно ниво на амбициозност. Някои мерки бяха отхвърлени поради високи разходи, трудна изпълнимост или голям риск да не бъдат спазвани. Предпочетените подварианти за препоръка на Комисията са насочени към сектора на ИКТ, към ключовите енергоемки сектори (транспортна логистика, сгради и строителство и крайно потребление на енергия), както и към местните и регионалните власти. Тяхната цел е да катализират желаната промяна чрез нови партньорства, възприемане и използване на общи методики и инструменти за следене, измерване, управление и отчитане на потреблението на енергия. Секторът на ИКТ е призован да поеме водеща роля и да приеме силно амбициозни цели за енергийна ефективност.

Оценка и мониторинг

Съществува все пак риск предпочетеният вариант да не постигне целите си, независимо от това колко сериозен изглежда ангажиментът на някои сектори, градове и икономически участници. За да бъде проследен напредъкът в прилагането и да бъде преценена необходимостта от допълнителни по-силни мерки в бъдеще, незабавно ще започне мониторинг, а през 2012 г. ще бъде направена цялостна оценка.

³ ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/ict/docs/ict-wp-2009-10_en.pdf.

⁴ http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/index_en.htm.